

- KLAKKSVÍK Í DAG

ARBEIÐSKVINNUFELAGIÐ

helt aðalfund seinasta leygarkvöld. — Nevndin varð afturvald. Í henni sita Petrina Joensen, frö. Bina Matras, næstfrö. og Eileen Joensen. Bött var um ymisk brek og veikleikar í lóginu. Avgjört varð at hækka innmældingargjaldið frá 2 til 16 kr. fyri kvinnur yvir 16 ár. Fyri kvinnur undir 16 ár er gjaldið óbroytt — 2 kr. Somuleiðis varð limagjaldið hækkað 4 kr. árliga og er nú 16 kr.

ARBEIÐSMANNAFELAGIÐ

helt fund sunnudagin. Í nevndini sita nú Hans Jákup Johansen, form., Chr. Joensen, Sigfríður Línheygg, Jákup Matras og Andreas Joensen. Hetta vóru alt afturvalduttan Andreas Joensen, ið kom í staðin fyri Erik Larsen, ið ikki varð afturvaldur.

HORNBLÁSTRAFELAGIÐ

hevði eisini fund sunnudagin, í nevnd vórðu valdir: Eli Nolsøe, Niels J. Jacobsen, Dánjal Petersen, Otto Samuelsen og Ásmundur úr Hvalvík. Hetta leikstjóra varð afturvaldur Sámil Christiansen og til varaleikstjóra Hermann Petersen. Felagið hevur umleið 60 limir.

KJOLBRO FEKK GULLMEDALJU

Mánadagin, tá J. Fr. Kjolbro fylti 70 ár, varð hann heiðraður av Klakksvíkar útróðrafelag, ið avhendi honum eina gullmedalju. Hann er fyrsti maður, ið fær gullmedalju frá felagnum. Áður eru 3 Klakksvíkingar heiðraðir við silvurmedalju frá hesum sama felag. Teir eru: Jóannes á Heygunum, Óli á Dalinum og Kristian í Gróthúsinum.

620 tons eina viku.

Í síðstu viku veiddu Klakksvíkarbátarnir umleið 620 tons tilsamans, 3 skip vórðu fullfermd til ís-fiskamarknaðin: Dragasund, Grunningur og Poppy, men kortini lá nógur fiskur eftir. Skálalberg tók 300 kassar, meðan restin fór til flekingar. Bestir av bátunum var Orvur við 53.000 pd., Haraldur sløk 53.000 pd. og Carlton 50.000. Polarfarið, ið hevur verið á marknaðinum við ís-fiski, var tarnað á heimferðini av maskinskaða.

Skattaálikningin.

Ikki eydnaðist at fáa úrslitið av skattaálikningini til hetta blaðið, men hon er korini liðug nú. Inntøkurarnar eru umleið tær somu sum í fjór, atlandi hefur størri. Skattaprosentin man vera hin sama: 10. Stórvirkini hava í ár — eina mest orsakað av avskrivningarreglunum — ongan skatt.

Av Viðareiði.

Meðan tað hevur ligið nógur kavi í Klakksvík, hevur eingin kavi verið á Viðareiði og byggunum har á leið. Av vegnum Viðareiði—Hvannasund eru í vetur gjordar 200 m. í Viðareiðis søkn eru nú einans 250 m eftir at gera. Skatturin er ikki á líknaður enn.

Føðingardagar:

Í dag verður Johannes Nielsen 75 og Thomas Frederik Olsen Árnafirði 70. 3. mars Hugo Gardar 55, 4. mars Elias Mikkelsen, Viðareiði, 75.

Trolararnir

Tað gleðir allar rættshugsandi Føroyingar, at tað endiliga er eydnast at fáa tilboð uppá góðar trolarar til hampuligar prisir.

Um hetta mál sigur 14. Sept. seinasta leygardag: »Meðan landsstýrið í trolarabyggingarmálinum higir til ikki sýnist at hava funnið aðrar leiðir at rógva enn at fáa tilboð frá Sterling office í Londum og teim ensku skipasmiðjum, ið tað firma umboðar, hava einstakir menn dugað at leita aðrar vegir — og við góðum úrsliti. Seinasta er tað tilboðið, sum firmað John og Poul J. Joensen hevur fingið frá skipasmiðju í Portugal.« Her er bert at skoyta uppá, at so loðið er alt í hesi verð, at meðan landsstýrisflokknir leikaðu í og fyltu fleiri »Dagblaðið« við einum álopi fyri og øðrum eftir á javnaðarmannin Davidsen, tí at hann skuldi hava stemmað imóti at keypa landsstýristrolararnar, so nýðist »Dagblaðið« nú at viðganga, at tilboðið úr Portugal er mikið betur enn hitt úr Bretlandi.

»Dagblaðið« skrivur nú hesi orð: »Hvor trolarin úr Portugal er um 2 milj. kr. bilugari enn hvor trolarin úr Bretlandi.« Tá fyrstani hevði blaðið verið eitt sindur fram imóti sannaðinum, men einans eitt pinkalitið sindur. Undirritaði hevði nevniliga á ein dagin samroði við okkara partamann harra J. P. Davidsen hesum máli viðvíkjandi. Samroðan var áðrenn nakað tilboð kom úr Portugal og fall nakað soleiðis: »Tað er ræðuligt, sum Dagblaðið fer illa við tær og fortelur kring um landið, at tú hevur skuldina fyri, at eingir nýggir trolarar koma til land ið.« — Hartil svarar Davidsen soleiðis: »Hvussu kann eg nokta landsstýrinum at keypa trolarar? Landsstýrisflokknir hava jú fleirtal í tinginum og í figgarnevndini og í øllum nevndum. Teir kunna jú gera fyri mær, sum teir vilja. Men rætt er tað, at eg helt tað vera óráð at taka við tilboðnum frá Bretlandi; tí eingin vísti, hvussu mikið trolararnir vildu koma at kosta, tá ið saman um kom. Trolarunum mnglaðu mangt og hvat, sum vildi dýrkað teir miljónir — hvønn trolara, og hartil kom, at sáttmálin var als ikki bindandi, men var tað, ið menn nevna ein gliðandi sáttmáli, soleiðis at um lonhækking — ella møgulig príshækking á byggitilfari gjordist, meðan trolararnir vóru í gerð, so skuldi prisur trolaranna hækka samsvarandi. Tað vil siga, at hvor trolari lættliga kundi koma upp í einar 3 milj. kr. í staðin fyri 6, sum Dagblaðið sigur, at prisurin var.«

Hesi orð harra Davidsens eru verd at leggja sær í geyma, tí tey vísa, hvussu Dagblaðið bronglar sannleikan higir og hagar — eins og í gomlum døgum, tá ið teir sögdu at teir føroysku pengaseðlarnir fóru at verða virðisleysir og mangt annað, sum eg í lotuni ikki leggi í at minnst aftur.

Sannleikin er tann, at nú sær alt ljósari út, og trúligt er, at vit nú kunnu fáa seks nýggjar og góðar trolarar úr Portugal fyri somu peningamøngd, sum hinir triggir mundu farið at kosta. Soleiðis sluppu vit hesa ferð heilskapandi úr teirri stóru vanlukku, sum vit vóru nærum at loypa í. Var tað rætt, sum Dagblaðið segði, at Davidsen var maðurin, sum ráddi frá at keypa teir bretsku trolararnar, so átti Dagblaðið at dugað so miklan fólkskið, at blaðið nú viðgekk, at tað hevur gjørt órátt imóti einum gomlum skilamanni, sum J. P. Davidsen veruliga er, eins og blaðið eigur at siga: »Takk harra Davidsen, fyrir at tygum bjargaðu Føroya laði úr tí ræðuliga vanlukku, sum vit nærum lupu okkum út í.«

Áðrenn eg endi hesa grein, vil eg petka á, at landsstýrið nú ætlar at ganga ta av javnaðarmanninum ávístu leið. Tað framgongur av tí framlagda uppskoti frá landsstýrinum, har m. a. verða sögd hesi orð: »Spurningurin er nú, um ikki hitt almenna eigur heinleiðis at ganga á odda í endurnýggj-ingini, soleiðis at landið letur byggja skip, sum so seinni kunnu latast monnarn ella feløgum, helst frá byggunum, har skipatrotið ge rseg mest galdandi. Um tað almenna stendur fyri bygging, er ætlanin at lata byggja fleiri skip ísenn á somu skipasmiðju, og soleiðis møguliga fáa bilugari tilboð.«

Ja, ja, gudsbornini batna. Munur er ímillum nú og tey árinu, tá ið javnaðarflokknir reisti mál á tingi. Tey vóru bara feld og sópað til viks sum orvitistvælt; men so við og við sóu okkara mótstøðumenn, at javnaðarmálini máttu fara aftur, og teir byrjaðu so at seta tey fram sum teirra egnu mál og uppskot.

J. H. Danbjørg.

Vent í landsstýrisreiðrinum

Tað má falla mongum fyrir bróstið, at lesa »Dagblaðið« fyrir týsdagin 19. febr., har tað á fyrsti síðu byrjar við hesum orðum: »Dagblaðið« hevur fyrr víst á, at tá eingin eftirspurningur var eftir trolarum, so kundi hetta ikki vera av tí, at nóg mikið var av skipum, men at eingin einsamallur orkaði at lyfta ta byrðu, sum eginpeningurin í einum stórum skipi er. Og tað heldur fram við at siga, at teir, sum hava ábyrgd av endurnýggjan skipafloans, kunnu jú ikki steðga við tí, at einki felag er fort fyrir at útvega eginpening. Tá »Dagblaðið« nú fær seg til at seta slík orð uppá prent, so skilja jú allir føroyingar, at tað, ið landsstýrisbløðini nú skriva um

endurnýggjan skipafloans, ikki er samsvarandi teirra hugsan, men at hetta er nakað, tey nú, ið neyðin leikar harðast á, og teirra hugsan og ætlan ikki forir til nakað uppbyggjandi fyrir landeins verkaðik, royna at undirgrava sínar gomlu afturhaldssyndir.

Neyð lærir nakna konu at spíma. Og tað er júst tað, sum nú so bráðliga hevur fingið landsstýrisflokknar at fara undir trolarabygging, og somuleiðis at kára seg yvir tað, at vit eru komnir so stutt á leið við endurnýggjanini. Einasti flokkur á tingi, ið við stovnanina av Færøernes realkreditinstitut, vísti á tey brek, hann innibær, var javnaðarflokkurin, og tað er nakað av tí, ið »Dagblaðið« nú nýðist at viðganga og seta uppá prent. Tað er ikki bert í hesum málið, at mótstøðuflokkarnir, sum tíðin gongur, nýðast at víðurkenna tað, at javnaðarflokkurin er tann framskygðasti flokkur á tingi. Tað, at landsstýrisflokknir nú eru sinnadír fyrir at lata lögtingið gera byggisáttmála uppá triggjar trolarar, er alt annað enn við góðum huga og við teirra vilja; men tað er tað, at ikki er tíðin long til komandi val, og teir søra ikki tá at standa veltamafjöldini andlit við andlit við teir lorkutu stóðu, vit í dag standa yvirfyri. Tann lorkuta stóða, ið landsstýrisflokknir hava havt, kann ikki á nakran hátt sigast greiddari, enn við orðum lögmannsins, ið eru soljóðandi:

»Vit megu viðganga, at okkara prinsipiella stóða ikki hevur fort á mál, og vit megu fara til óvanlig stig, so tingið ella landsstýrið ger byggisáttmála.«

Av hesum orðum lögmannsins sæst týðiliga, at tann byggisáttmáli, sum nú er samtyktur á lögtingi, er imóti teirra ætlan, tá teir hava tikið »óvanlig stig.«

Hervið hava teir avdúkað seg sjálvar, sum teir menn, ið beinleiðis áttu at lagt frá sær. Tað skal heldur ikki sigast nøkur rósandi orð um tann trolarabyggisáttmála, sum er gjordur; tí hann er gjordur í einum slíkum skundi, at tíðin kemur at prógva, um rætt er framfarið. Her áðanast orð keisara Karlamagnussar: Fyri at virka krevst vitan.

D. J.

Svøriki

Týskir figgarfroðingar hava kannað eftir, hvussu stór inntøkan er upp á fólkið í teim ymisk londunum. Her er ein úrdráttur (roknað í dollars):

	1956	1955
Svøriki	1.155	1.095
Luxemburg	1.105	1.097
Schweiz	1.043	1.032
Belgia	992	981
Frakland	947	938
Bretland	914	922
Danmark	840	832
Vesturtýskaland	694	662
Holland	632	637
Italia	414	390